

KROK 9 – PSYCHOLOGICZNE ASPEKTY INWESTOWANIA

Jednym z najważniejszych czynników warunkujących odniesienie sukcesu na rynku jest psychologiczne przygotowanie inwestora do przyjmowania ryzyka oraz umiejętność podejmowania decyzji inwestycyjnych pod wpływem stresu. Inwestor powinien posiadać umiejętność selektywnego myślenia, zaakceptowania określonego poziomu straty oraz unikania presji otoczenia rynkowego.

Umiejętność **selektywnego myślenia** polega na zdolności do oddzielenia swoich przemyśleń i prognoz dotyczących rynku od aktualnie posiadanej pozycji. Myślenie o rynku pod kątem swojej pozycji jest najczęściej przysłowiowym angielskim „wishful thinking” i nie ma nic wspólnego z aktualną sytuacją na rynku. Bardzo często spotykanym przypadkiem wśród inwestorów jest to, że nie posiadając żadnej pozycji, czyli grając „na sucho” osiągają bardzo dobre rezultaty, jednak gdy w grę zaczynają wchodzić prawdziwe pieniądze nie są na tyle odporni psychicznie, aby myśleć równie racjonalnie jak poprzednio. Dlatego umiejętność selektywnego myślenia w dużej mierze stanowi o sukcesie inwestycyjnym.

Zagrożenia:

- Emocjonalność w podejmowaniu decyzji rynkowych.
- Ucieczka od oryginalnej filozofii inwestycyjnej.
- Pułapka utwierdzenia się w słuszności decyzji.

Rozwiązanie:

- Miej plan i się go trzymaj. Plan powinien dotyczyć nie tylko scenariusza otwarcie i przebiegu transakcji ale również zasad systemu zarządzania kapitałem.
- Zapisuj swoje transakcje i je analizuj.
- Oceń powód dla którego inwestujesz i cel który chcesz osiągnąć.
- Ucinaj straty ale się ich nie bój.
- Nie ograniczaj zysków. Nie „zabijaj kury znoszącej złote jaja”.
- Sam oceniaj sytuacje na rynku i sam podejmuj decyzje.
- Ucz się i wyciągaj wnioski.

Drugą powszechnie spotykaną bolączką inwestorów jest **brak skłonności do zaakceptowania określonego poziomu straty**. Klienci zamykając pozycję zadawalają się stosunkowo niewielkimi zyskami, natomiast gdy pozycja generuje straty mają problem z jej zamknięciem. Liczą na to, że wkrótce sytuacja rynkowa zmieni się na ich korzyść. Niestety często zmienia się ona na niekorzyść

inwestora i strata pogłębia się, a największe rozmiary osiąga przy zamknięciu pozycji. Zdarzenia takiego można uniknąć, jeżeli zamknie się transakcję wcześniej przy stosunkowo niewielkiej stracie. W praktyce jednak psychika inwestora nakazuje mu wierzyć do samego końca w pozytywne zakończenie transakcji.

Zagrożenia:

- generowanie zbyt dużych strat w stosunku do osiągniętych zysków

Rozwiązanie:

- Zawsze stosuj zlecenia obronne typu Stop loss, Stop loss kroczący
- Zainteresuj się rynkiem opcyjnym, gdzie można przyjąć, że stop loss jest wbudowany w strukturę opcji jako PREMIA opcyjna
- Gdy tracisz obiektywizm, wyłącz platformę (po uprzednim ustawieniu zlecenia obronnego) i odpocznij od rynku

Umiejętność **unikania presji otoczenia rynkowego** polega na zdolności do podejmowania decyzji inwestycyjnych w oderwaniu od nacisków, jakie stwarza rynek, a w szczególności analitycy rynku i inni jego uczestnicy. Inwestor musi potrafić wyselekcjonować z szumu informacyjnego tylko informacje istotne i nie dać się zwieść presji otoczenia.

Zagrożenia:

- Jeśli odczuwasz dużą potrzebę przyłączenia się do grupy możesz:
 - Utracić niezależności decyzji.
 - Wpaść w pułapkę utwierdzenia się w słuszności decyzji.

Rozwiązanie:

- Zawsze podejmuj ostateczne decyzje samodzielnie, to ty jesteś za nie odpowiedzialny
- Trzymaj się swojej strategii, nawet gdy wszyscy mają inne zdanie. Musisz być pewien, że podejmujesz decyzje oparte o własne analizy a nie poddajesz się presji otoczenia.